

REFERAT Miljøudvalget - 2016-2021 d. 04-10-2021

Mødedato Mandag d. 04. oktober 2021 kl. 16:30

Mødested 2608

Indholdsfortegnelse

Formidling til fremme af naturen i private søer.....	3
Mødeplan for Det Grønne Råd 2022.....	5
Status på udrulning af 10 affaldsfraktioner.....	6
Orientering om virkemidler til at opnå mere og bedre natur (IUCN standard for naturbeskyttelse)....	7
Orientering om ny 10 årig tilladelse til UV-anlæg på HOFORs Tinghøj Højdebeholder.....	10
Nyt fra bestyrelser.....	12
Meddelelser.....	13
Godkendelse.....	14

Punkt 1: Formidling til fremme af naturen i private søer

19-15-01.05.00-P20

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Resume

By- og Miljøforvaltningen foreslår, at der iværksættes en formidlingsindsats målrettet de private søejere, med henblik på at øge deres viden om søernes biologi. Formålet er at give interesserede, private søejere indsigt i, hvordan deres pleje af naturen på søbred og i søen kan forbedres til gavn for biodiversiteten. Sagen har sin baggrund i både rapport om ”Vurdering af Gladsaxes Kommunes beskyttede naturområder efter international standard” samt en allonge fra Budget 2021-2024.

Private søers tilstand

Gladsaxe Kommune har ca. 100 søer, hvoraf 45 er ejet af private. Søerne har svingende vandkvalitet. Nogle rummer særlige eller strengt beskyttede arter, og andre har stort potentiale for øget naturindhold. Søerne er beskyttet mod tilstandsændringer i naturbeskyttelsesloven, hvilket ikke nødvendigvis sikrer et godt naturindhold. Kilden til et bedre naturindhold i disse søer ligger i borgernes hænder, fordi søerne er private, men borgerne ved ikke nødvendigvis, hvordan de kan forbedre naturkvaliteten i søerne.

Som privat søejer har man som udgangspunkt ingen forpligtelse til at forbedre søens økologiske tilstand. Hvis man derimod ønsker at lave en tilstandsændring (naturforbedrende eller ej) kræver det en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. I dag ser vi, at mange søer i Gladsaxe Kommune er tilgroede, i dårlig økologisk tilstand, eller at bredzonen med tiden er blevet slået som græsplæne og ikke bevaret som levested for arter. En formidlingsindsats vil kunne øge søejernes interesse for søernes tilstand og være et fundament for tættere dialog om gode løsninger, der fremmer biodiversiteten.

Forvaltningen har stor indsigt i de private søers biologiske værdier. Siden 2007 har specialister årligt gennemgået forekomsten af arter i udvalgte søer med henblik på at sikre naturværdierne i disse, bl.a. ved at præsentere forslag til plejetiltag der kan forbedre søens dyre- og planteliv. I en årrække blev disse rapporter sendt ud til ejerne af de udvalgte søer, men uden yderligere tiltag.

Rapporten ”Vurdering af Gladsaxes Kommunes beskyttede naturområder efter international standard” fra 2019 belyste blandt andet, at naturindholdet i Gladsaxes private søer kan øges, hvis søejerne bliver aktive naturplejere.

Rapporten er tidligere præsenteret på Miljøudvalgets møde 04.05.20, punkt 6 og på Trafik- og Teknikudvalgets møde 04.05.20, punkt 13. Denne dagsorden for Miljøudvalget, punkt 4, præsenterer By- og Miljøforvaltningens vurdering af foreslåede virkemidler i rapporten.

Det Grønne Råd drøftede rapporten 18.08.20, og der var bred enighed om at støtte op om emner som formidling, facilitering af fællesskaber, hjælp til myndighedsbehandling med mere.

Ligeledes er der i budgettet for 2021-2024 i allongen nævnt, at Miljøudvalget skal drøfte, hvordan forvaltningen bedst synliggør og sikrer rådgivning til private søejere om for eksempel oprensning.

Foreslået indsats

Helt konkret foreslår forvaltningen at iværksætte en formidlingsaktivitet, der handler om søernes naturkvaliteter, indhold af arter, mulige naturplejetiltag samt konsekvenserne af brug af gift og gødning i naturen. Aktiviteten kan tilpasses borgernes engagement og respons, og der vil samtidig opnås erfaring med, hvordan søejerne tager imod formidlingstilbuddet, og om de omsætter det til konkret handling.

I løbet af efteråret 2021 udsendes breve, der bl.a. beskriver mulighed for at booke søbesøg med en af kommunens naturmedarbejdere. Brevet suppleres med et uddrag af den aktuelle naturovervågning om søejernes sø, samt en folder, der omhandler søens værdier, beskyttelse og muligheder for naturforbedrende tiltag.

I første omgang er der fokus på ca. 10 søer. Hvis der er stor tilslutning til besøg, justeres indsatsen i forhold til ressourcer, for eksempel ved at invitere alle søejere til et fælles besøg på en af matriklerne om netop deres sø. Erfaringer fra formidlingsindsatsen vil blive præsenteret for Miljøudvalget i slutningen af 2022.

Økonomiske konsekvenser

Formidling til private søejere er i tråd med den grønne strategi "Vores Grønne Gladsaxe", som også har som mål at formidle Gladsaxes naturværdier for at styrke kendskab og ejerskab til disse. Formidlingsaktiviteten indgår desuden i Gladsaxe Kommunes arbejde med at gøre Gladsaxe "Vild Med Vilje". Det forventes, at foldermateriale vil koste ca. 5.000 kr., som er afsat i puljen til "Vores Grønne Gladsaxe" under Trafik- og Teknikudvalget.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at formidlingsindsatsen iværksættes.

Sagen fremlægges af

Ayla Nurkan Gretoft

Relateret behandling

Trafik - og Teknikudvalget 04.05.2020, punkt 13.

Miljøudvalget 04.05.2020, punkt 6.

Punkt 2: Mødeplan for Det Grønne Råd 2022

18-31-00.22.04-P35

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Følgende mødedatoer foreslås i Det Grønne Råd for 2022:

07.02.2022

28.04.2022

01.09.2022

17.11.2022

Besigtigelsestur 13.06.2022

Møderne holdes på forskellige ugedage og som udgangspunkt kl. 17.00-19.30.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at mødeplan godkendes.

Punkt 3: Status på udrulning af 10 affaldsfraktioner

20-15-07.01.00-P16

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Miljøudvalget besluttede 31.05.2021, punkt 1, en overordnet tidsplan for udrulning af otte af de ti affaldsfraktioner i parcel- og rækkehuse.

By- og Miljøforvaltningen har efterfølgende arbejdet videre med udrulningen, herunder:

- forhandlet ændringer med vores renovatør Remondis
- planlagt udbringning af nye beholdere
- udarbejdet kommunikationsmateriale

Ændringen af beholdere igangsættes 04.10.2021. Ændringen foregår blandt andet ved, at medarbejdere, ansat gennem Jobcenteret, sætter klistermærker med de nye piktogrammer på beholderne ved alle parcel- og rækkehuse på kommunens cirka 11.000 adresser.

De nye tømninger starter i slutningen af oktober måned. Overgangen er en vanskelig logistisk udfordring. Hertil kommer, at fraktionen plast og mad- og drikkekartoner frem til nytår skal læses af et andet sted end på Vestforbrænding. Der vil derfor være risiko for uregelmæssigheder i driften i den første periode.

Forvaltningen vil på mødet orientere yderligere om processen.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Relateret behandling

Miljøudvalget 31.05.2021, punkt 1

Punkt 4: Orientering om virkemidler til at opnå mere og bedre natur (IUCN standard for naturbeskyttelse)

19-15-01.05.00-P20

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Resume

Gladsaxe Kommune har i 2019 fået vurderet naturområderne i kommunen i forhold til FN's verdensmål og IUCN's standard for naturbeskyttelse. IUCN står for International Union for the Conservation of Nature. Miljøudvalget og Trafik- og Teknikudvalget har tidligere fået forelagt vurderingens konklusioner. Denne sag er en orientering om, hvordan By- og Miljøforvaltningen forholder sig til de virkemidler, som rapporten peger på, for at Gladsaxe Kommune i endnu højere grad kan leve op til IUCN's standard. Gladsaxe Kommune har allerede en ambitiøs naturforvaltning og er i gang med flere af rapportens forslåede virkemidler. Visse administrative virkemidler, som rapporten peger på, vurderes dog ikke at være relevante at sætte i værk, da de ikke i sig selv vil forbedre naturens kvalitet.

Sagsfremstilling

Gladsaxe Kommune har i 2019 fået vurderet naturområderne i kommunen i forhold til FN's verdensmål og IUCN's standard for naturbeskyttelse. På Miljøudvalgets og Trafik- og Teknikudvalgets møder 04.05.2020, punkt 6 og 13 er udvalgene blevet orienteret om vurderingens konklusioner.

Rapporten for Gladsaxe Kommune indeholder opgørelser over de beskyttede naturområder i kommunen, deres biologiske tilstand og forslag til, hvordan områder og arter kan forvaltes eller styres.

Rapporten afdækker mange virkemidler, der kan bidrage til at flere af naturarealerne kan leve op til standarden. I det følgende vil disse virkemidler blive kommenteret af forvaltningen.

Fredede områder

Gladsaxe Kommune har syv fredede områder, ifølge rapporten lever tre af disse op til IUCN's standard. Nydam Sø, Bagsværd Sø og Lyngby Sø med omgivelser, Stifredning Gladsaxe Fort og Vadstrupgård Sø, Radiomarken, Høje Gladsaxe Park og Gyngemosen, Smør- og Fedtmosen og Bagsværd Søpark.

By- og Miljøforvaltningens kommentarer:

I nogle af de områder, som ikke lever op til standarden, arbejdes der på andre måder med at højne naturkvaliteten. Det gælder for eksempel projektet med at undersøge mulighederne for bedre vandkvalitet i Bagsværd Sø og den kommende separatkloakering, som på sigt vil stoppe overløb med spildevand til Nydam. Høje Gladsaxe Park og Gyngemosen har allerede et ambitiøst naturplejeniveau, hvorfor fredningens indhold har en mindre betydning.

De nuværende fredningsbestemmelser for Gladsaxe Fort (hvor både en fredet sø og Gladsaxe Fort indgår) er et dårligt administrativt redskab til at øge naturværdien, så med tiden kunne der kigges på, om fredningen skulle gøres mere tidssvarende. Man skal da være opmærksom på, at en ny fredningssag er en tung administrativ proces.

Der er således allerede iværksat naturforbedrende tiltag i seks af syv fredede områder. Administrative ændringer af fredninger er ikke altid et nødvendigt tiltag for at opnå en bedre naturkvalitet. Det er først og fremmest vigtigt, at den konkrete naturpleje prioriteres.

Skove og Natura 2000

Rapporten omtaler at fredskove, skove udlagt til biodiversitetsformål og lignende er vigtige virkemidler for at opnå bedre naturkvalitet. I Gladsaxe lever dele af Store Hareskov, Bøndernes Hegn (Aldershvile Skov), Aldershvile Slotspark (skovområdet), dele af Bagsværd Søpark, dele af Radiomarken og Nybro Åmose arealer op til standarden.

By - og Miljøforvaltningens kommentarer:

Det anbefales ikke, at man igangsætter en ekstra indsats for at opnå flere urørte skove i Gladsaxe Kommune. I forbindelse med udarbejdelse af plejeplanerne for Gladsaxe Kommunes fredede naturarealer gennemgår man altid alle skovarealer beliggende i de fredede områder, herunder potentialet for urørt skov. Øvrige potentielle skovarealer på privat grund er så få eller små, at det ikke er dér, at Gladsaxe Kommune kan ”vinde” meget mere eller bedre natur.

§ 3 arealer - søer

Gladsaxe Kommune har en del søer, moser, enge, overdrev med mere, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Rapporten viser, at det særligt er kommunens søer, der ikke lever op til IUCN-standarden. Rapporten omtaler også, at Bagsværd Sø og kommunens mange regnvandsbassiner ikke lever op til standarden.

By - og Miljøforvaltningens kommentarer:

Som nævnt tidligere er vandkvaliteten i Bagsværd Sø et særskilt projekt. Ligeledes er regnvandsbassiner inkluderet i arbejdet med den kommende spildevandsplan.

Forvaltningen foreslår at starte en formidlingsindsats overfor de private søjere, fordi der et stort potentiale for at forbedre naturkvaliteten i de private søer. Se også Miljøudvalgets dagsordenspunkt 04.10.2021 punkt 1.

Beskyttede og rødlistede arter

Rapporten omhandler også kommunens EU-beskyttede arter (bilag IV-arter der er omfattet af lovgivningen) samt de rødlistede arter, som er truede i Danmark. Overvågning og udarbejdelse af plejeplaner for de enkelte arter kan have betydning for deres fremtidige trivsel og overlevelse.

By - og Miljøforvaltningens kommentarer:

I forbindelse med udarbejdelse af plejeplaner for de fredede områder vurderes det altid, om der skal tages særlige hensyn til disse arter. Forvaltningen har i mange år overvåget naturen i de private søer og har i den forbindelse fundet EU-beskyttede arter. I de senere år har der også været fokus på at finde rødlistede arter udenfor § 3 søer eller de fredede områder. Afhængig af hvor truede arterne er, vurderes det løbende, om der bør ske en særlig indsats - eksempelvis særlig pleje eller formidling.

Ny natur

Det vil som hovedregel altid være vigtigst at bevare og styrke den eksisterende natur, hvor biodiversiteten er størst. Rapporten peger dog også på, at man kan øge Gladsaxes naturindhold ved at skabe nye naturområder.

By - og Miljøforvaltningens kommentarer:

I Den Grønne Strategi er der udpeget potentialer for udvidelse af bynaturen, og der arbejdes derfor målrettet med at udvide Gladsaxes grønne arealer og dermed skabe grundlag for en større biodiversitet, hvor det er muligt. Det kan for eksempel handle om arealer som Kong Hans Have, som er et godt eksempel på et klimatilpassningsområde med et nyt naturindhold, der som areal kan leve op til IUCN standarden.

Styringsformer

Rapporten har som det sidste fokus på, hvordan de enkelte naturområder bliver forvaltet og af hvem. Mange naturområder er privatejede, idet kommunen har ca. 45 private søer. Private lodsejere kan have vanskeligt ved at sikre en tilstrækkelig effektiv og langsigtet beskyttelse af et naturområde. Det kan være spørgsmål om utilstrækkelig viden eller manglende tinglysning af bestemmelser for ejendommen, der også vil gælde for fremtidige ejere. Rapporten peger generelt på, at en såkaldt delt styring (for eksempel fælles organer som et laug) kan hjælpe private lodsejere med at fokusere på opgaven eller involvere lokale aktører på offentlige arealer.

By - og Miljøforvaltningens kommentarer:

Som nævnt tidligere foreslår forvaltningen at starte en formidlingsindsats for at forbedre naturkvaliteten i de private søer.

Forvaltningen arbejder løbende på at inddrage borgerne i naturforvaltningen. Det handler for eksempel om frivillig bekæmpelse af invasive arter, frivillige formidlere hos de græssende vilde heste og frivilligt høslætlaug i Høje Gladsaxe Park.

Input fra Det Grønne Råd

På møde med Det Grønne Råd 18.08.2020 blev rapportens indhold gennemgået og drøftet. Drøftelsen på mødet kom primært til at handle om forvaltningen af de private søer i Gladsaxe.

Det Grønne Råd pegede på, at forvaltningen kan have en mere fremtrædende rolle som facilitator for fællesskaber eller i et samarbejde med lokale foreninger omkring de private søer. Informationer om søernes biologiske indhold og tilstand er vigtige at få formidlet og lokale ildsjæle har et stort potentiale, hvis der skal gøres en forskel. Forsimpling af myndighedsarbejdet ved konkrete projekter, ansættelse af en søkonsulent, § 17. stk. 4 udvalg, søpuljer og lignende blev også nævnt til mødet.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Relateret behandling

Trafik - og Teknikudvalget 04.05.2020, punkt 13.

Miljøudvalget 04.05.2020, punkt 6.

Punkt 5: Orientering om ny 10 årig tilladelse til UV-anlæg på HOFORs Tinghøj Højdebeholder

19-3-13.02.02-G00

Beslutning

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Resumé

I denne sag orienteres der om, at By- og Miljøforvaltningen planlægger at meddele HOFOR A/S tilladelse til etablering og drift af nye UV-anlæg på afgangsvandet ved Tinghøj højdebeholderanlæg. De nye UV-anlæg vil erstatte de eksisterende UV-anlæg, og en ny tilladelse vil erstatte den gældende tilladelse fra 2014.

Baggrund

Miljøudvalget godkendte 27.10.2011, punkt 74, at der blev givet tilladelse til etablering og drift af UV-behandlingsanlæg på afgangsvandet på Tinghøj beholderanlæg. Tilladelsen var 3-årig, med mulighed for forlængelse. Miljøudvalget godkendte efterfølgende 21.08.2014, punkt 64, at den eksisterende tilladelse til UV-behandling, blev forlænget med 10 år.

HOFOR A/S har i 2021 ansøgt om tilladelse til at udskifte de eksisterende UV-anlæg, til mere tidssvarende anlæg.

Tinghøj beholderanlæg ligger i Gladsaxe Kommune, og det er derfor Gladsaxe Kommune, der skal give tilladelsen. Tinghøj beholderanlæg leverer vand til København og Frederiksberg Kommuner.

Et UV-anlæg sender UV-stråler, der kan nedbryde mikrobiologisk forurening, ind i vandet. Formålet med UV-behandling af afgangsvandet fra Tinghøj beholderanlæg er, at skabe en ekstra sikkerhedsbarriere ved en eventuel mikrobiologisk forurening. Dette sikrer, at vandet ikke indeholder mikrobiologisk forurening, når det sendes ud til forbyggerne.

De eksisterende UV-anlæg har nu været i drift i ca. 10 år. Resultaterne af vandkvaliteten i perioden viser, at UV-anlæggene virker efter hensigten.

Der har i de seneste år været stigende interesse fra større vandforsyninger for at etablere UV-anlæg som en ekstrasikkerhedsforanstaltning. Dette betyder, at UV-behandling af drikkevand er blevet en udbredt teknologi landet over.

Fordele ved at udskifte eksisterende UV-anlæg

Baggrunden for at HOFOR A/S ønsker at udskifte de to eksisterende UV-anlæg på Tinghøj beholderanlæg til mere tidssvarende UV-anlæg er, at de eksisterende UV-anlæg ikke har den nødvendige behandlingskapacitet, samt at anlæggene er nedslidte og servicekrævende.

Med nye og mere tidssvarende UV-anlæg vil det være muligt at øge anlæggenes kapacitet, hvilket vil muliggøre at UV-installationen vil kunne være i drift under servicering af ét af UV-anlæggene. Dette er ikke muligt med det nuværende UV-anlæg.

Da de eksisterende anlæg er nedslidte og meget servicekrævende, er den nuværende manglende ekstra kapacitet på UV-anlæggene et alvorligt problem for forsyningssikkerheden fra Tinghøj højdebeholderanlægget, der udgør den sidste hygiejniske barriere inden forsyningen af København og Frederiksberg kommuner.

By- og Miljøforvaltningens vurdering

By- og Miljøforvaltningen vurderer, at udskiftning af de eksisterende UV-anlæg på Tinghøj højdebeholderanlæg til mere tidssvarende anlæg, med en større kapacitet, vil være med til at højne forsyningssikkerheden til København og Frederiksberg kommuner. By- og Miljøforvaltningen vurderer derfor, at der skal meddeles en 10-årig tilladelse til etablering og drift til de ansøgte UV-anlæg på Tinghøj højdebeholderanlæg.

By- og Miljøforvaltningen planlægger derfor, at meddele 10-årig tilladelse til etablering og drift af nyt UV-anlæg på Tinghøj højdebeholderanlæg i oktober 2021.

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Punkt 6: Nyt fra bestyrelser

18-19-00.22.04-P35

Meddelelse

Trine Henriksen orienterede fra møde i renseanlægget, Mølleåværkets bestyrelse og fra møde i renseanlægget, Biofos bestyrelse.

Punkt 7: Meddelelser

18-16-00.22.04-P35

Meddelelse

Ingen meddelelser.

Punkt 8: Godkendelse

18-30-00.22.04-P35

Meddelelse

Godkendt.